

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
14/403

Dato
05.02.2015

Statsbudsjettet 2015 – Tildeling til Norges forskningsråd

Kap. 1 Innledning

Landbruks- og matdepartementet legger med dette frem tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2015. I tildelingsbrevet legges premissene for hvilke hovedoppgaver Norges forskningsråd skal utføre i 2015, hvilke sektorpolitiske prioriteringer som skal oppfylles og hvordan rapporteringen skal foregå.

Tildelingsbrevet utfyller de føringer og mål som ligger i Prop. 1 S (2014-2015) fra Landbruks- og matdepartementet. Videre vises det til Stortingets vedtak av Innst. 12 S (2014-2015) vedrørende bevilgningen til Norges forskningsråd over Landbruks- og matdepartementets budsjett.

Regjeringens overordnede forskningspolitiske mål og prioriteringer fremgår av Meld. St. 7 (2014-2015) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning (2015 – 2024). Spesielt relevant og viktig for Landbruks- og matdepartementets sektor er forskning som skal bidra til å løse sektorrelevante samfunnsutfordringer innenfor de prioriterte områdene ”Klima, miljø og miljøvennlig energi”, ”Muliggjørende teknologier” og ”Et innovativt og omstillingsdyktig næringsliv”.

Kap. 2 Mål for Norges forskningsråd

Regjeringen har fastsatt følgende mål for Forskningsrådet:

- Økt vitenskapelig kvalitet

Postadresse
Postboks 8007 Dep

0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Besøksadresse
Teatergata 9

www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90

Org no.
972 417 874

Avdeling for forskning,
innovasjon og
regionalpolitikk

Saksbehandler
Anine Norgren-
Jahnsen

- Økt verdiskaping i næringslivet
- Å møte store samfunnsutfordringer
- Et velfungerende forskningssystem
- God rådgivning

Se Prop. 1 S (2014-2015), samt tildelingsbrev, fra Kunnskapsdepartementet for en nærmere omtale av mål- og resultatkrav, og hvordan rapportering på disse skal foregå.

Kap 2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Landbruks- og matdepartementet

For Landbruks- og matdepartementets tematiske prioriteringer vurderes Forskningsrådets mål om ”økt verdiskaping i næringslivet” og ”å møte store samfunnsutfordringer” å være de mest relevante.

Landbruks- og matdepartementet har sektoransvar for forskning og innovasjon innenfor departementets områder. Forskning, innovasjon og kompetanse skal bidra til at de overordnede landbruks- og matpolitiske målene – matsikkerhet, landbruk over hele landet, økt verdiskaping og bærekraftig landbruk – blir nådd.

Landbruks- og matdepartementet har konkretisert tre sektorpolitiske delmål for forskning og innovasjon:

Målrettet bruk av midler til forskning og innovasjon

Forskning skal bidra til å utvikle landbruket til å bli mer effektivt og lønnsomt, og levere trygg kvalitetsmat. Departementet vil i 2015 særlig prioritere forskning som bidrar til trygg mat, herunder dyrehelse og dyrevelferd. Forskning som gir økt kunnskap om utfordringer knyttet til antibiotikaresistens skal særlig prioriteres. Oppdraget beskrives nærmere under *kapittel 4 Oppdrag fra departementet*. Departementet vektlegger at tildelinger til Forskningsrådet skal målrettes mot å fremskaffe kunnskap på prioriterte landbruks- og matpolitiske områder.

Videre er forskning som bidrar til kostnadseffektiv produksjon av nok mat prioritert i 2015. Kunnskap som sikrer økt produktivitet og best mulig utnyttelse av tilgjengelige landbruksarealer vil stå sentralt. Det samme gjelder kunnskap innen agronomiske fagområder og klimatilpasset produksjon.

Tildelingen skal videre bidra til kunnskapsutvikling som sikrer god plantehelse, og et landbruk som tar nødvendige hensyn til ressurser, natur og miljø.

Landbruks- og matforskningen skal støtte opp under en bærekraftig bioøkonomi der de biobaserte næringene og tilhørende industrier står sentralt. Bioøkonomien skal legge til rette for ny næringsvirksomhet og framtidig vekst i landbrukssektoren. Stortingets flertall har i behandlingen av Innst. 8 S (2014-2015) vist til at det er behov for en bioøkonomistrategi i 2015, utarbeidet i et samarbeid mellom næringslivet, organisasjoner og regjeringen, der det

fremmes overordnede og konkrete tiltak for å styrke bioøkonomien. Landbruks- og matdepartementet vil komme tilbake til dette på egnet måte.

Forskningsinnsatsen knyttet til bærekraftig skogbruk, økt bruk av tre for verdiskaping og reduksjon av utslipp fra byggsektoren videreføres i 2015. Tildelinger fra Landbruks- og matdepartementet skal bidra til å fremskaffe kunnskap om effektiviseringsmulighetene i verdikjedene og hvordan vi kan sikre gode avveinger mellom næring og miljøhensyn.

Forskningsinnsatsen rettet mot områdene biovarme, biogass og biodrivstoff, og opptak og lagring av karbon i skog videreføres i 2015. På dette området bør forskningssamarbeid mellom landbruket og andre sektorer om kunnskaps- og teknologiutvikling vektlegges.

Den nylig fremlagte SKOG22-strategien peker på konkrete FoU-behov, både kort- og langsiktige, som skal bidra til å utvikle skog- og trenæringen som en betydelig leverandør til en mer biobasert nasjonal økonomi. Landbruks- og matdepartementet vil komme tilbake til oppfølging av SKOG22-strategien på egnet måte.

Høy forskningsaktivitet er spesielt viktig for å opprettholde og styrke konkurranseevnen i skog- og næringsmiddelindustrien, som baserer sin produksjon på norske landbruksbaserte råvarer. Departementet viderefører forskningsinnsats rettet mot å øke konkurransekraften i næringsmiddelindustrien.

Forventninger til samarbeid med andre aktører

Forskningsrådet skal samarbeide med Innovasjon Norge, forskningsinstituttene og SIVA om å øke innovasjonsgraden i sektoren. Den næringsrelevante forskningen bør støtte lokale og regionale innovasjonssystemer. I den forbindelse videreføres midlene til *Virkemiddel for regional FoU og innovasjon* i 2015. Det er et mål å øke innsats og resultater fra kommersialisering av forskningsresultater. Forskningsrådet skal legge til rette for en slik utvikling. Videre legger departementet til grunn at det tilstrebes en god samordning med Fondet for Forskningsavgift på landbruksprodukter og forskningsmidler over Jordbruksavtalen.

Deltakelse i internasjonalt forskningssamarbeid vil være sentralt, ikke minst for å løse felles utfordringer i landbruket på tvers av landegrenser. Forskningsrådet skal legge til rette for økt norsk deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, Horisont 2020, ulike ERA- NET og aktuelle fellesprogrammer (JPI). Innsatsen på området mat og klima skal sees i sammenheng med det europeiske fellesprogrammet JPI FACCE - *Agriculture, Food security and Climate change*. Departementet viderefører bevilgningen for at norske miljøer skal få muligheten til å delta i dette forskningssamarbeidet.

Det skal arbeides videre for å legge til rette for et godt nordisk samarbeid. Nordisk komité for jordbruks- og matforskning (NKJ) skal støtte opp under forsknings- og innovasjonssystemene i de nordiske landene som en felles plattform for nordiske initiativ internasjonalt. Det bilaterale forskningssamarbeidet med Nord–Amerika, Kina og India skal videreføres der dette er faglig relevant og hensiktsmessig.

Kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for næring og forvaltning

En målrettet politikktutforming med gode beslutninger for landbruks- og matsektoren krever kontinuerlig tilgang på oppdatert kunnskap. Sentralt i forskning for forvaltningen står regjeringens ansvar for å sikre trygg mat, dyre- og plantehelse, dyrevelferd, miljøhensyn, genetiske ressurser og økonomiske forhold og utviklingstrekk som påvirker måloppnåelsen for sektoren og verdikjeden. Videre står landbrukets rolle og bidrag i lokal og regional utvikling og hvordan ulike drivkrefter påvirker utviklingen i landbruket, samt forholdet mellom landbruket og samfunnet for øvrig sentralt. For å støtte opp under forvaltningens behov for kunnskap, og som ledd i utvikling av landbrukets verdikjeder, er det behov for samfunnsfaglig forskning innenfor departementets prioriterte forskningsområder. Forskningsrådet skal, i samarbeid med forskningsaktørene, bidra til at det leveres forskning, forvaltningsstøtte og kunnskap til anvendelse i næringsliv, forvaltning og samfunnet for øvrig. Departementet vil vektlegge samfunnsfaglig forskning som bidrar til størst mulig samfunnsøkonomisk nytte.

Landbruks- og matforskningen skal følges opp med målrettet formidling slik at ny kunnskap på en rask og effektiv måte når ut til de aktørene som kan ha nytte av den. Instituttene er sentrale i kunnskapsformidlingen. Norsk Landbruksrådgivning og Skogbrukets Kursinstitutt er viktige bindeledd mellom forskningsmiljøene og primærjordbruket/skogsektoren. Forskningsrådet skal sikre god forskningsformidling og bidra til at resultater fra forskning tas i bruk.

En effektiv og robust instituttsektor i samspill med andre

Landbruks- og matnæringene i Norge står overfor store omstillinger, med et mål om økt matproduksjon under endrede klimatiske forhold. Nye muligheter for bruk av tre, samt krav om bærekraftig matproduksjon i en globalisert verden, krever ny kunnskap. Sektoren trenger robuste og effektive forskningsmiljøer for å utvikle konkurransedyktige produkter og tjenester framover.

Ett viktig tiltak i den forbindelse er Regjeringens vedtak om å slå sammen Bioforsk, Norsk institutt for skog og landskap og Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning fra 1. juli 2015. Formålet med fusjonen er å etablere et faglig og økonomisk robust forsknings- og utviklingsmiljø, som leverer kunnskap av høy kvalitet og relevans til næring og forvaltning. Mer ressurser skal brukes på utvikling av ny kunnskap, innovasjonsrettet arbeid og forvaltningsstøtte, og mindre ressurser skal gå til administrasjon, drift og vedlikehold.

Landbruks- og matdepartementet vil ta initiativ til dialog med Norges forskningsråd om hvilke implikasjoner fusjonen gir for Forskningsrådets arbeid på ulike områder. Det forventes at Forskningsrådet bidrar til at Regjeringens ambisjoner for det nye instituttet kan nås. Arbeidet må sees i sammenheng med Forskningsrådets strategi for instituttsektoren. Departementet ønsker dialog med Forskningsrådet om tverrfaglighet i forskningen med utgangspunkt i det fusjonerte instituttet, og hvilke forventninger som bør stilles på dette området.

De landbruks- og matfaglige forskningsmiljøene skal være effektive, levere forskningsresultater av høy kvalitet og relevans, og ha godt omdømme og høy internasjonal konkurransekraft. For å styrke konkurransevnen i hele verdikjeden for mat, tre, energi og tjenester, er det et mål å øke den næringsrelevante forskningen og bidra til at næringslivet styrker sin egen forskningsinnsats og i større grad nyttiggjør seg av forskningsbasert kunnskap. God rekruttering og moderne infrastruktur for forskning er også viktig for å øke kvaliteten.

For nærmere omtale av de sektorpolitiske prioriteringene vises det til Prop. 1 S (2014-2015).

Kap. 3   Budsjettildelinger og fullmakter for 2015

For 2015 stiller Landbruks- og matdepartementet følgende beløp til rådighet for Norges forskningsråd:

Område	Kr
Kap. 1137 post 50 Forskningsaktivitet	258 662 000
Kap. 1137 post 51 Basisbevilgninger til forskningsinstitutter m.m	183 433 000
Sum	442 095 000

Forskningsaktivitet over kap. 1137 post 50

For 2015 legges det opp til følgende fordeling på sentrale forskningsprogrammer:

Program	Kortnavn	Fordeling i mill. kroner
Bærekraftig verdiskaping i mat og biobaserte næringer	BIONÆR	179,079
Stort program energi	ENERGIX	38,695
Stort program for klima	KLIMAFORSK	7,000
Nytt miljøprogram	MILJØFORSK	5,250

Presiseringer av bevilgningen på programnivå:

Departementet viderefører bevilgningene til BIONÆR rettet mot økt matproduksjon, tilpassing av produksjonen til et endret klima, næringsmiddelindustri, tjenester, samfunn/politikk og arealforvaltning. Bevilgningene til forskningsprogrammene ENERGIX, det nye miljøprogrammet (MILJØFORSK), KLIMAFORSK og ELSA (SAMANSVAR) videreføres på samme nivå som i 2014. Øvrige forpliktelser videreføres i samsvar med Forskningsrådets nullvekstforslag for 2015.

Basisbevilgninger over kap. 1137 post 51

Bevilgningen over kap. 1137 post 51 omfatter basisbevilgninger til Bioforsk, Norsk senter for bygdeforskning, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning, Veterinærinstituttet og

Norsk institutt for skog og landskap og strategisk instituttsatsing til Nofima. Det vises for øvrig til vedtak om fusjon av Bioforsk, NILF og Skog og landskap, omtalt under kap. 2.1.

Den statlige basisfinansieringen av forskningsinstituttene består av grunnbevilgninger og strategiske bevilgninger. Grunnbevilgningene består av en fast og en resultatbasert del. For primærnæringsinstituttene skal 2,5 prosent av grunnbevilgningsrammen benyttes til resultatbasert omfordeling i 2015.

Inntil 30 pst. av basisbevilgningen på fordelingsarenaen for primærnæringsinstituttene kan benyttes til strategiske instituttbevilgninger.

Utbetalingsplan

Beløpet som tildeles i tråd med dette tildelingsbrevet blir overført til virksomheten etter følgende utbetalingsplan:

- Medio februar med kr 110 523 750
- Primo april med kr 110 523 750
- Primo juni med kr 110 523 750
- Medio oktober med kr 110 523 750

Orienteringssaker

Departementet har satt av 9,947 mill. kroner til husleiekompensasjon for Bioforsk, herunder 1,886 mill. kroner i rammen til post 50 og 8,061 mill. kroner i rammen til post 51.

Kap. 4 Oppdrag fra departementet

Prioritering av forskning for økt mattrygghet, dyrevelferd og dyrehelse

Norge er i en unik situasjon når det gjelder mattrygghet og dyrehelse, og har en klar målsetning om å være blant de fremste land i verden når det gjelder dyrevelferd. God konkurransekraft for norsk matproduksjon er avhengig av at maten er trygg og at dyrevelferden blir ivaretatt. God dyrevelferd og dyrehelse er en forutsetning for trygg mat, og Landbruks- og matdepartementet ser behov for økt vektlegging av forskning på disse områdene. Den gode dyrehelsen er en av hovedårsakene til at norsk husdyrproduksjon har Europas laveste forbruk av antibiotika, og med dette lav forekomst av antibiotikaresistente bakterier.

Det vises til tillegg til tildelingsbrev for 2014, hvor departementet øremerker 2 mill. kroner til forskning på antibiotikaresistens. Videre vises det til særskilte prioriteringer i Prop. 1 S (2014-2015) fra Landbruks- og matdepartementet, samt tiltaksplan for kunnskapsgenerering fra Veterinærinstituttet, Mattilsynet og Folkehelseinstituttet. Departementet ber Forskningsrådet på bakgrunn av dette iverksette arbeid med en utlysning på mattrygghetsområdet, herunder

antibiotikaresistens, dyrehelse og dyrevelferd. Forvaltning og næring har også et særskilt behov for økt kunnskap som kan bidra til at omfanget av kirurgisk kastrering av gris kan reduseres. Internasjonalt forskningssamarbeid er viktig, og særlig på områder der vi har felles utfordringer med andre land. Departementet ber Forskningsrådet vektlegge internasjonalt samarbeid i utlysningen.

Videre skal det for 2015 avsettes 3,5 mill. kroner til en beredskapspott til forskningsbehov innenfor området mattrygghet. Dersom det ikke foreligger særlige behov innen 1. oktober stilles beløpet til rådighet innenfor området mattrygghet.

Høyskolesatsingen

Landbruks- og matdepartementet har satt i verk kompetansehevende tiltak for å styrke de landbruksfaglige miljøene ved Høyskolen i Nord-Trøndelag og Høyskolen i Hedmark. Bevilgningen videreføres til og med 2015. I tillegg til å være kontaktpunkt ovenfor de to høyskolene, ber departementet Forskningsrådet om å bidra til å sikre høy kvalitet og relevans i satsingen, herunder vurdere faglig samarbeid/nettverk mot andre miljøer.

Kap. 5 Krav til rapportering

Landbruks- og matdepartementet viser til administrative fellesføringer og krav til rapportering i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Norges Forskningsråd, med de frister som fremgår i rapporteringskalender m.v.

Landbruks- og matdepartementet ber Forskningsrådet rapportere på bruken av departementets bevilgninger i den departementsspesifikke delen av årsrapporten. Forskningsrådet bes i tillegg om å gi en kvalitativ vurdering av måloppnåelsen innen de sektorvise prioriteringene, samt en vurdering av retning og forventede resultater av bevilgningene.

Kap. 6 Planlagte styringsmøter

Departementet vil avholde et styringsmøte våren 2015. Dagsorden vil blant annet være Forskningsrådets årsrapport for 2014, og Forskningsrådets budsjettforslag for 2016. Videre vil det bli avholdt et styringsmøte medio desember 2015. Temaet for desembermøtet vil blant annet være budsjett og foreløpig tildelingsbrev, og Forskningsrådets innspill til store satsinger for 2016.

Med hilsen

Kirsti Gustad (e.f.)
avdelingsdirektør

Anine Norgren-Jahnsen

rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer